

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

درک و بیان معماری و محیط

(جلد چهارم: هنر اسلامی، آب و سقف از بستر سایت)

www.ketabir

تألیف و ترسیم:

دکتر حامد کائندی

سرشناسه :	کائیدی، حامد، ۱۳۶۰ - ،
عنوان و نام پذیدآور :	درک و بیان معماری و محیط(جلدچهارم هندسه، آب و سقف از بستر سایت)/ تالیف و ترسیم حامد کائیدی.
مشخصات نشر :	تهران: انتشارات علم و دانش، ۱۴۰۳.
مشخصات ظاهری :	جلد۴ ، ۱۴۴ ص.
شابک :	جلد۱. ۹۷۸-۶۲۲-۵۲۰۲-۶۷-۲؛ جلد۲. ۹۷۸-۶۲۲-۵۲۰۲-۶۶-۵؛ جلد۳. ۹۷۸-۶۲۲-۵۲۰۲-۶۹-۶؛ جلد۴. ۹۷۸-۶۲۲-۵۲۰۲-۶۸-۹.
وضعیت فهرست نویسی:	فیبا
مندرجات :	جلد۱. بالاتر از سطح و بستر محیط. - جلد۲. پایین‌تر از سطح و بستر محیط.- جلد۳. سایت و بستر صاف و اختلاف سطح و بنا در شیب- جلد۴ هندسه، آب و سقف از بستر سایت.
موضوع :	معماری Architecture معماری -- طراحی Architectural design محوطه سازی ساختمان Landscape construction
ردی بندی کنگره :	NA۲۵۰۰
ردی بندی دیوبی :	۷۲۰
شماره کتابشناسی ملی:	۹۵۹۱۹۹۲
اطلاعات رکورد کتابشناسی:	فیبا

- نام کتاب • درک و بیان معماری و محیط(جلدچهارم؛ هندسه، آب و سقف از بستر سایت)
 تالیف و ترسیم • حامد کائیدی
 ناشر • علم و دانش
 طرح جلد • آرش تصویرکرج(نسترن امیدی فر)
 صحفه آرایی • واحدگرافیک علم و دانش(رضا اشتیاقی)
 نوبت چاپ • اول، پاییز ۱۴۰۳
 لیتوگرافی/چاپ/صحافی • نقش آفرین/عطاء/روشنک
 تیراز • ۱۰۰۰ جلد
 قیمت • ۲۵۰ هزار تومان
 شابک • ۹۷۸-۶۲۲-۵۲۰۲-۶۹-۶

نشانی: تهران، میدان انقلاب، خیابان انقلاب، بین خیابان اردبیلهشت و فروردین، پاساز اندیشه، طبقه همکف، واحد B6

تلفن: ۰۹۱۲۳۵۸۷۶۰۵

۶۶۴۱۵۴۵۹

ایمیل: teymori_1355@yahoo.com

سایت: www.elmo-danesh.ir

هرگونه استفاده از کل یا قسمتی از این کتاب از قبیل هر نوع چاپ کپی، اسکن، عکسبرداری، نشر الکترونیکی و هر نوع انتشار به صورت اینترنتی، CD، فیلم، فایل صوتی یا تصویری، تهیه فایل PDF و غیره بدون اجازه ناشر و مولف ممنوع بوده و شرعاً حرام است و مختلف مطابق با قانون حقوق مولفان و مصنفان مصوب ۱۳۴۸ تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند. کلیه حقوق این اثر برای مولف محفوظ است.

"همترین مسئله در طراحی معماری درک (پیام) بستر آن است."

(کریستین نوربرگ شولتس)

پیشگفتار

مفهوم و کاربرد سطح در معماری به عنوان یک عنصر فضای ساز بسیار مهم می‌تواند در اشكال مختلف، راهکارهای مناسب برای حل مشکلات فضایی، عملکردی و ارتقای تنوع محیطی باشد.

اشکال گوناگون سطوح با ترازهای ارتفاعی مختلف نسبت به همیگر در طراحی محیط اطراف مهم و می‌تواند فضا و مکان‌های متعدد را برای دستیابی به اهداف طراحی فراهم سازند.

سطح زمین از نظر فیزیکی پایه و از نظر بصری تکیه‌گاه بندهای می‌باشد، سطح کم نکف بسیار مهم به طوری که عملکردها را در سایت تأمین می‌کند، سطح کم نکف برابری‌هایی مانند سطح زمین دارد، می‌توان پله بندی یا تراس‌بندی کرد تا مقیاس یک فضا را بشکند و آن را به مقیاس انسانی هماهنگ کند. سکوهایی برای نشستن، دید و منظر، نمایش بصری ایجاد کند. می‌تواند سطوح از زمین بالا باشد تا مکانی مقدس یا سمبیلیک را معرفی کند. تا در مقابل آن و دیگر عناصر در فضا بتوانند دیده شوند (فرانسیس دکی چینگ، ۱۹۹۸، ص ۳۷).

طراحی در قلمرو فضای مشترک میان فضای داخلی و خارجی، به شناختی کاملاً آگاهانه و طبقه‌بندی شده‌ای از سطوح نیاز دارد. با هر تغییر متریال در سطح و اختلاف سطوح در ترازهای مختلف، فضای مجازی را در مقیاس‌های مختلف در محیط‌مان شکل می‌دهیم؛ اگر در فرآیند طراحی و معماری، نگاهی دقیق و کارشناسانه به اهمیت سطوح کنیم، می‌توانیم از کالبدی‌های اضافی و سنگین محیط‌مان بکاهیم و با طراحی سطوح در ترازهای مختلف اطراف، فضای آزاد با چشم‌انداز وسیع را بیافرینیم؛ به عبارتی دیگر یک پیرایش و کاهش جرمی در محیط‌مان صورت می‌گیرد.

معماری از هر نوع که باشد نیازمند سطوح است؛ چون تنها سطوح هستند که فضای ساخته شده داخل را از محیط جدا می‌کند و هم نیازمند خطوطی که این

سطوح را محدود می‌کند؛ اما با این وجود یک سبک می‌تواند بیشتر از شکل یا از سطح نقش بگیرد (یورگ گروتر، ۱۹۸۷، ص ۲۸۹).

برای درک بهتر و به عنوان یک منبع در این کتاب، مفهوم کاربرد سطوح و ارتباط بنا با بستر محیط رادر ۹ فصل مجزا طبقه‌بندی شده است:

- سطوح بالاتر از بستر محیط و سایت (با قرارگیری بنا در این سطح)
- سطوح پایین‌تر از بستر محیط و بستر سایت (با قرارگیری بنا در این سطح)
- سطوح همسطح صاف و هم تراز با بستر محیط (با قرارگیری بنا در این سطح)
- قرارگیری سایت و بنا در بستر و محیط شیدار
- اختلاف و تفاوت سطوح در بستر سایت و محیط نسبت به همیگر (با ترکیب اختلاف سطح با بنا)
- قرارگیری بنا در بستر محیط ارگانیک (مبانی معماری پایدار)
- انواع هندسه در سطح بستر سایت
- انواع قرارگیری هندسه آب و در بستر سطح سایت
- سطح سقف به عنوان فضای عملکردی (باغ در بام)
- نظرگاه به شکل مجزا و یا به عنوان یک سطح فضاساز در ترکیب با معماری.

اهداف آنچه: هدف از نگارش این کتاب شناخت و طبقه‌بندی شکلی و دیگرامی، انواع سطوح و اشكال اتصال بنا به بستر است. کروکی‌های ترسیم شده از تمام موارد و نمونه‌ها، الگوی علمی برای طراحان و معماران است تا بتوانند در موقعیت‌های مختلف طراحی در سایت درست عمل کنند و به این عنصر مهم در محیط با دقت بیشتر طراحی و نگاه شود.

۱- به عنوان یک منبع طراحی و آموزشی در تدریس درس درک بیان معماری و محیط در دانشگاه برای طراحان و دانشجویان، معماری، منظر، طراحی شهری در شناخت و بخش مهمی از عنصر فضای یعنی درک سطوح و ارتباط بنا در بستر سایت و تقسیم‌بندی آنها با توجه به شکل قرارگیری و کارآمدی.

۲- شناساندن مفهوم سطح و بستر به علت مهم بودن و نوعی قسمت فراموش شده یا کم رنگ شدن کیفیت اتصال بنا به سایت و محیط به عنوان فصل مشترک فضای معماری با فضای شهری و محیط برای طراحان و آموزش دانشگاهی.

و بستر زمین طراحی کنند. طراحان و می‌توانند درک مناسبی از طراحی بنا در تراژهای مختلف زمین به صورت جامع داشته باشند. در بناهای تاریخی و بومی در مناطق مختلف، این ارتباط با دقت و در سبک‌های مختلف با ژرفاندیشی سازندگان و عماران پا سخ مناسب داده شده و حتی پس از سالیان متمادی تاکنون قابل استفاده و حفظ شده است.

پس از ۲۰ سال تحقیق و پژوهش، طراحی و تدریس، در مجموع چهار جلد کتاب مربوطه را در ۹ فصل اصلی و ۱۵۵ بخش تألیف کردم که اطلاعات موجود در آن سازماندهی و طبقه‌بندی شده است. این اطلاعات در مجموعه با بیش از ۲۵۰۰ کروکی از بناهای تاریخی، و مشاهیر معماری را شامل شده که با توجه به دلایل کاربردی، هر کدام در بخش خود ترسیم و نیز در راستای ایده و کانسپت فراهم شده و بخشی و درک بهتر مفاهیم هر فصل، یک عدد اسکیس و کانسپت با دیاگرام‌ها ارائه شده است.

۳- افزایش سطح منابع اطلاعاتی هندسی و شکلی به جهت درک و آگاهی برای مهندسین مشاور، مسئولین مرتبط در ارگانهای مربوطه مثل شهرداریها، نظام مهندسی، اداره راه و شهرسازی و سایر سازمانها برای تصمیم‌گیری صحیح و تغییر نگرش و تمرکز بر مسئله اساسی و مهم بستر و سایت در میحطهای مختلف. در بررسی‌های صورت گرفته از نگرش طراحان و دانشجویان در فرآیند طراحی در کلاس‌ها و آتیله‌های معماری، استراتژی ارتباط با عنصر مهم سطح و اتصال بنا به بستر و محیط در بیشتر اوقات دچار سرگمی است. سطحی که باید به عنوان یک ایده فضاساز و راهگشای چالش‌های طراحی باشد. گاهی اوقات به جای یک نگرش علمی و کاربردی، خودبخشی اساسی و مهم از اشتباه طراحان می‌باشد. خواسته یا ناخواسته فضا را در ارتباط با محیط دچار مشکل می‌کند.

به عنوان مثال معماران، طراحان و دانشجویان در طراحی بنا، بیشتر بر روی سطح زمین صاف اقدام به طراحی می‌کنند و به ندرت ایده سود که در یک ایده و کانسپت بنا را با توجه به شرایط اقلیمی، محیطی و مواردیگر زیرسطح

حامد کائندی

پاییز ۱۴۰۳

جناب آقای دکتر حسین کلانتری

- استاد تمام معماری و شهرسازی
- رئیس پژوهشکده و فرهنگ و هنر جهاد دانشگاهی
- ریاست دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرج

مجموعه چهار جلدی درک و بیان محیط و معماری به عنوان الگو مناسب طراحی برای دانشجویان معماری، معماران منظر و طراحی شهری در جهت رشد و ارتقاء ذهنیت ایشان متمرث مر می باشد.

جناب آقای دکتر محمد رضا بمانیان

- معمار، شهرساز و استاد تمام دانشگاه تربیت مدرس
- عضو هیئت تحریریه مجلات پژوهشی معماری، شهرسازی و منظر

مجموعه چهار جلدی کتاب درک و بیان محیط در معماری به عنوان یک منبع مناسب از درک محیط در حیطه اتصال بنا در سایت با کروکی ها و دیاگرام های متنوع از سطوح محیط می تواند الگوی مناسبی برای دانشجویان معماری و همچنین طراحان و مشاوران باشد.

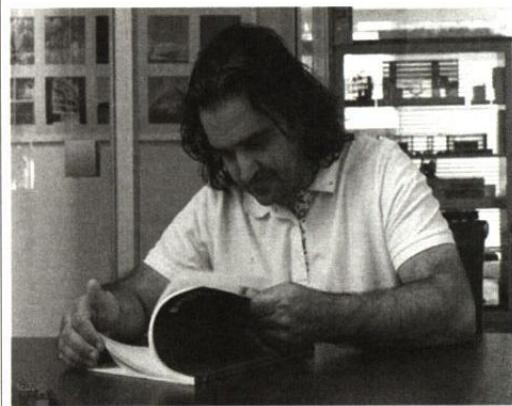

جناب آقای هرمن بازاژه

- معمار و استاد معماری
- برنده جایزه Arcalitzer + A آیالات متحده آمریکا ۲۰۱۵-۲۰۲۱
- برنده جایزه تعالی در ساخته اداری مرکزی کهن سرام (بریتانیا ۲۰۲۱)

مجموعه چهار جلدی کتاب درک و بیان محیط در معماری با رویکرد ارتباط و اتصال بنا در بستر سایت منبع جالبی برای شناخت و مطالعه دانشجویان در این راستا می باشد.

به امید ایرانی درخشنan در حوزه معماری

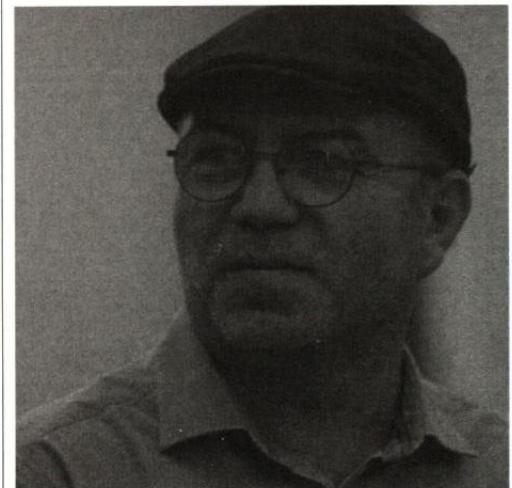

جناب آقای دکتر مرتضی صدیق

- طراح معمار و استاد دانشگاه
- مؤلف بیش از ۷۶ جلد کتاب طراحی معماری و منظر

مهمنترین اصل در زندگی احترام است.

احترام فرزند به پدر و مادر، احترام فرد به اطرافیان، احترام به زمین، احترام به مادر طبیعت و احترام به زمین، مادر زندگی. تنها بناهایی به نیکی یاد خواهند شد که احترام به مادر طبیعت را رسم خود کرده اند. در این مجموعه کتاب جناب دکتر کلندی زبان بنا در مقابل مادر زمین را به نقد و بررسی و واکاوی قرار داده اند، و حال مائیم که روش احترام خود به مادر زندگی، زمین را انتخاب کنیم امید است این کتاب و پژوهش ارزشمند ما را و بناهای ساخته انسان را با طبیعت و مادر زمین مأنوس گرداند.

جناب آقای دکتر سیامک پناهی

• طراح معمار و استاد تمام معماری

• پژوهشگر و فوق دکترا معماری از امریکا ۲۰۲۲

مجموعه کتاب چهار جلدی درک و بیان محیط در معماری تالیف دکتر حامد کائیدی به عنوان یک منبع مناسب از درک محیط و همچنین منبع طراحی و پژوهشی از ارتباط بنا در بستر سایت برای پژوهشگران مناسب است.

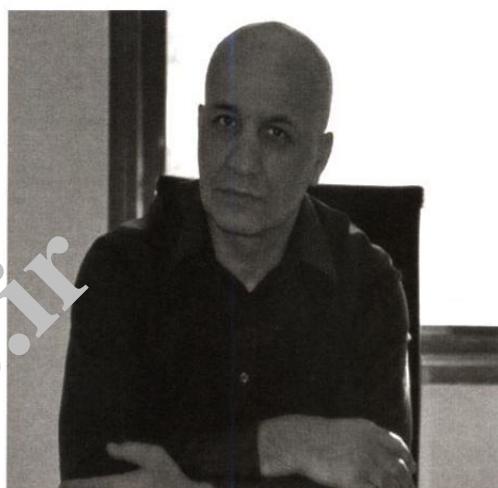
جناب آقای کوروش رفیعی

• طراح معمار و استاد معماری

• برنده جایزه طرح اول و معمار مجتمع تجاری پلاسکو تهران

مجموعه کتاب چهار جلدی فوق توسط استاد کوروش رفیعی به جهت مباحث پژوهش و طراحی به تایید و امضا رسید.

کوروش رفیعی

جناب آقای رضا ادیب

• طراح منظر و استاد دانشگاه شبید بهشتی تهران

• پژوهشگر و برنده جایزه عمار ۱۴۰۰

مجموعه چهار جلدی کتاب درک و بیان محیط در معماری که با تمرکز بر اتصال و ارتباط بنا با زمین و بستر طرح تهیه و تالیف شده است، به همراه اسکیس‌ها و دیاگرام‌های آن می‌تواند یک منبع آموزشی مناسب برای دانشجویان معماری و معماری منظر و طراحی شهری باشد.

رضا ادیب
۱۴۰۳، ۵، ۱۴

ناب آقای محمود تیموری

• طراح معمار و استاد دانشگاه

• دکترا معماری از دانشگاه سوربن پاریس-فرانسه

معماری حقیقی ریشه در زمین دارد اما شاخه‌های آن فلک را سقف می‌شکافد تا طرحی نو در اندازد.

مجموعه کتاب‌های دکتر حامد کائیدی در روزگاری که طراحی معماری به تصویرسازی‌های انتزاعی شbahat یافته است، همراه با گرافیک‌های تحلیلی معمارانه می‌تواند مساعدت شایانی را برای دانشجویان و طراحان معماری و معماری منظر فراهم آورد.

مودتیموری

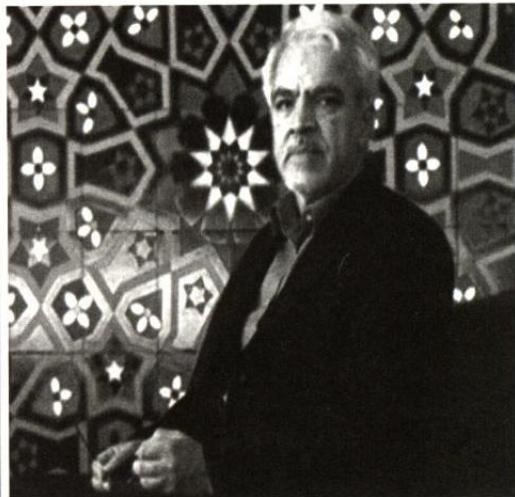

جناب آقای دکتر محمد رضا عاملی

• پژوهشگر و مدیر تیم طراحی

• دکتراپذیر سازه از دانشگاه یوتا تگزاس - آمریکا

امروز هنگام ملاقات با آقای دکتر کائیدی از دستاوردهای مطالعاتی و وسعت کار انجام شده توسط ایشان اطلاع حاصل کردم و از اهتمام جدی ایشان بسیار خوشحال شدم. امیدوارم نیات ما مبنی بر ایجاد بستر لازم برای نیل به اهداف مطالعاتی وی موثر واقع شده باشد. مجموعه کتاب چهار جلدی درک و بیان معماری و محیط به عنوان یک الگوی مناسب برای دانشجویان از ارتباط بنا در بستر سایت شامل ۹ فصل و ۱۵۵ بخش می‌تواند نسبت به افزایش آکادمیکی دانشجویان، تیمهای طراحی معماری، منظر و بسترهای مناسب و مثمر ثمر باشد.

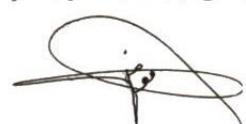

جناب آقای دکتر کورش مومنی

• طراح معمار، پژوهشگر

• استاد دانشگاه و مدیر گروه معماری و شهرسازی دانشگاه جندی شاپور ذفول

مجموعه کتاب چهار جلدی درک و بیان معماری در محیط آقای دکتر حامد کائیدی می‌تواند به عنوان یک منبع آموزشی و ترسیمی برای طراحان معمار و دانشجویان جهت تحلیل و بررسی ارتباط بنا در بستر سایت مطالعه و پژوهش قرار گیرد.

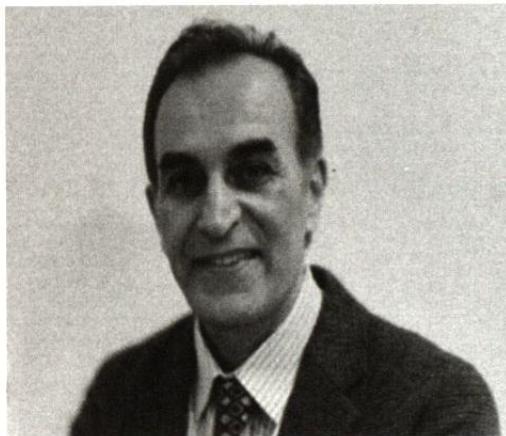
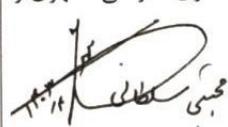

جناب آقای دکتر مجتبی سلطانی

• استاد دانشگاه پرتراماژی (UPM)

• مدیر تکنولوژی و پژوهش زندگانی طراحی داخلی Weng Meng

مجموعه چهار جلدی «کتاب درک و بیان محیط و معماری» دکتر حامد کائیدی با رویکرد اتصال و ارتباط بنا در بستر سایت، بنحوی موضوع فضا در معماری را مورد بحث و بررسی قرار داده. استفاده از این منبع علمی به عنوان یک منبع آموزشی و طراحی برای طراحان و دانشجویان رشته معماری، طراحی شهری و منظر توصیه می‌گردد.

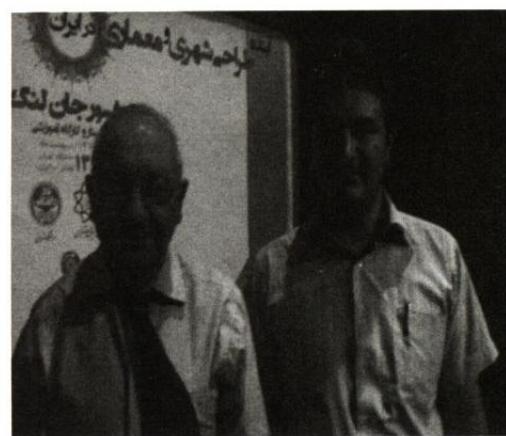
کارگاه فرآیند طراحی معماری با رویکرد آینده شهری تهران (دانشگاه تهران ۲۰۱۲)

مدرس کارگاه: پروفسور جان لنگ Jon Lang (دانشگاه نیوساوت ولز سیدنی استرالیا)

تعريف ساختمانها: باید همه جانبه باشد.

محیط زمینی تنها به ماهیت زمین و فرآیندهای آن گفته می‌شود که درک این فرآیندها مهم است. محیط زندگی انسان محیط کره زمین است و محیط ساخته شده باید با محیط زمینی انطباق داده شود. تمام صورت‌های زندگی در زمینه‌های جغرافیایی ویژه‌ای شکل می‌گیرد. جاذبه در همه جا وجود دارد، ولی توزیع عناصری چون تپه‌ها، دره‌ها، درختان و فضای سبز و دریاها و دریاچه‌ها متفاوت است.

(جان لنگ، آفرینش نظریه‌های معماری)

- ۳- طراحان و معماران نگاه سطحی و زیبایی‌سازی‌های نسبت به مبحث اتصال بنا در بستر سایت داشته‌اند. در صورتی که موضوع اتصال بنا در سایت تحت تاثیر معیارهای اینمنی، فرهنگی، اجتماعی، اقلیمی، جغرافیایی و روانشناسی محیط مطرح بوده است.
- ۴- در دانشگاه‌ها و حوزه‌های آموزشی و همچنین در منابع تخصصی، معنی، تحلیل و بررسی و طبقه‌بندی مناسب و دقیقی از لحاظ کیفی و هم کمی مطرح نشده است.
- ۵- طراحان و معماران و مدرسین این موضوع را در طراحی جدی نمی‌گیرند و معمولاً با یک مدل و الگو ثابت و یا محدود با این موضوع برخورد می‌شود. و بعضی به صورت سلیقه‌ای در رابطه با این موضوع مهم برخورد می‌کنند.

اهمیت درک بیان محیط در راستای (اتصال بنا در بستر سایت)

اگر بخواهیم فضای معماری و سازماندهی بنا را طبقه‌بندی کنیم اتصال در بستر سایت به عنوان یک پازل بخشی از مجموعه فضای و عناصر بنا بوده، و داشت اهمیت می‌باشد. به گونه‌ای که اگر این موضوع مهم با دقت پیاده نشود و طراح استراتژی مناسبی از برخورد و اتصال بنا در بستر سایت در نظر نگیرد، ممکن است سایر قسمت‌های بنا نیز دچار چالش و حتی ضعف امنیتی عمل کنند. فرهنگی اجتماعی شوند. این عنصر مهم باید بسیار جدی گرفته شود به گونه‌ای که طراحان معمار در طول فرایند طراحی و به گفته کارشناسان جز مراحل اولیه ایده‌پردازی و کانسپتی در نظر گرفته شود. اگر بخواهیم به ویژگی‌ها و اهمیت انتخاب و درک این موضوع بپردازیم به موارد زیر می‌توانیم اشاره کنیم.

- ۱- هماهنگی و ارتباط بنا به سایت و فضای شهری و افزایش کارایی بنا و افزایش بهره‌وری بنا
- ۲- حفظ اینمنی بنا در مقابل عواملی چون عوامل ناخواسته.
- ۳- دستیابی به راهکارهای مناسب و الگوهای مناسب در برخورد و ارتباط با بستر
- ۴- و سطح زمین در اقلیم‌ها مناطق مختلف.
- ۵- تقویت معیارهای اجتماعی و فرهنگی، روانشناسی زیبایشناصی و عملکردی بنا نسبت به فضای شهری و فضای استراحت و فضای داخلی.

قرارگیری و اتصال بنا در بستر سایت و محیط به عنوان یک راه حل مهم و استراتژی همواره در بناهای و ساخته‌های، بشر در طول دوره‌های زیست و نقاط مختلف دنیا مطرح بوده. به طور روزانه وقتی انسان در محیط خود شروع به حرکت می‌کند و همچنان بر روی سنگ، بر روی چمن، بر روی خاک، و بعضی بر روی کفپوش پیاده‌رو در حال حرکت است به عبارتی فصل مشترک ارتباط انسان با زمین این واکنش و نوع حرکت انسان را مشخص می‌کند. بنا و ساخته دست بشر که فصل مشترک ارتباط بنا به زمین در محیط و جغرافیا با مواردی همچون ساخت بنا در داخل صخره، سطح شنی بیابان، حتی در بستر آب و در شب مطرح می‌باشد. اگر قدری به مکاتب دوره‌های مختلف معماری جوامع بنگریم، سوچ می‌شویم که اغلب بناها آگاهانه و با توجه به نیازهای کاربران در بستر سایت ارتباط برقرار می‌کنند.

ارتباط بنا در بستر سایت تحت تاثیر خواسته‌ها، نیازهای متنوع سایر ارزش‌ها و در تلاش با هماهنگی با محیط و بستر خود یعنی زمین مطرح و دارای اهمیت بوده است. طراحان و معماران این موضوع را باید درک کنند و بتوانند در طرح‌های خود آن را ارائه کنند. و در طراحی‌های خود هم راستا با این نیازها و مولفه لحاظ کنند.

اگر بخواهیم به بخشی از مشکلات و چالش‌های طراحان، معماران و دانشجویان در بستر سایت بپردازیم، به این موضوع بسیار مهم آنچنان دقیق پرداخته نشده است و بر اساس مشاهدات، مطالعات و منابع و در برخی از آثار معماران این موضوع مشهود است که تمرکز لازم مطالعات و برنامه‌ریزی مناسب طراحی آنچنان که باید پرداخته شود، نشده است، نقص این موضوع مهم طراحی و مطالعاتی هم در اجرای نهادها و هم طبقه‌بندی الگوهای مناسب مشاهده می‌شود. برخی از این مشکلات به شرح زیر می‌باشد:

- ۱- اکثر طراحان طبقه‌بندی دقیقی از انواع مختلف اتصال در بستر سایت و آگاهی از الگوهای کارآمد ندارند.

- ۲- نوع برخورد و ارتباط بنا در بستر سایت و در اقلیم‌های متنوع غالباً دو یا چند روش متمرکز است، که ممکن است این اتصال در راستای پاسخ به نیازهای استفاده‌کنندگان و هماهنگ با بستر سایت نباشد.

۶- و دستیابی و ارتباط صحیح با پتانسیل و ویژگی‌های اقلیمی، جغرافیایی و اجتماعی سایت.

در جلد اول کتاب، اشکال مختلف قرارگیری بنا و سایت در بالاتر از سطح و نیز قرارگیری بنا در پایین‌تر از سطح بر بستر زمین و محیط اطراف بررسی شده. در این تحلیل کلی به ابعاد و تأثیرهای محیط در این دو اتصال می‌نگریم که با توجه به نمونه‌های شکلی و مرفولوژیکی که در محیط اطرافمان وجود دارند، پرداخته شده است.

قرارگیری و طراحی بنا و سایت در بالاتر از سطح نسبت به محیط از لحاظ شکلی و نمونه‌های معماری طراحی شده، و به سرفصل‌هایی چون قرارگیری بنا و فضا بالاتر از سطح بر روی پیلوت، قرارگیری بنا و فضا بالاتر از سطح اطراف بر روی تخت و صفحه، قرارگیری بنا و سایت بر روی تپه و صخره، قرارگیری بنا و

محوطه بر روی سطوح افقی طبقه‌بندی شده است. همچنین قرارگیری بنا و محوطه پایین‌تر از سطح که به شکل کلی این اتصال بنا در سایت و محیط را از لحاظ شکل به بخش‌هایی چون قرارگیری بنا به شکل کامل در زیرزمین، قرارگیری فضای معماری در زیر تپه، قرارگیری بنا و فضا در داخل صخره و یا محوطه و فضای باز به شکل گودال باعچه در پایین‌تر از زمین تقسیم‌بندی شده که درباره دلایل و شرایط مختلف آنها تحلیل کلی شده است. هر کدام از این سرفصل‌ها قابلیت پژوهش عمیق‌تر با رویکردهای مختلف طراحی و تئوریک را برای معماران و هنرجویان دارد.

فهرست مطالب

فصل اول: هندسه در سطح محوطه و بستر سایت.....	۱۵
سازماندهی و سازماندهی هندسی مقارن در بستر سایت و محیط.....	۱۹
هندسه تکرارشونده در محوطه شبیه و هماهنگ با شکل و حجم پلان.....	۲۳
هندسه محوطه تحت تأثیر فرم و پلان و مکمل پلان.....	۲۷
هندسه محوطه تحت تأثیر عملکرد بنا.....	۳۱
هندسه دایره در محوطه.....	۳۵
هندسه در سطح محوطه هماهنگ و تکمیل کننده شکل و هندسه فرم پلان.....	۳۹
هندسه محوطه تحت تأثیر مسیرهای حرکتی و دسترسی‌های بین فضای محوطه و فضای داخلی.....	۴۳
سازماندهی مرکزگرا و حرکت به سمت مرکز در سایت و محوطه.....	۴۷
هندسه چهارتایی و چهار مربعی در سطح محوطه با الگریز معماری گذشته.....	۵۱
هندسه نامنظم و یا فراکتال در بستر محوطه.....	۵۴
فصل دوم: اشکال مختلف قرارگیری آب در بستر و سطح سایت.....	۵۷
آب به عنوان یک عنصر انکاسدهنده در بستر سایت.....	۶۱
آب و استخر به عنوان تعیین کننده محدوده و امنیت بنا نسبت به محیط اطراف.....	۶۵
آب به عنوان عنصر ایجادکننده کشش و وحدت در سایت.....	۶۹
بنا و سطح محوطه به شکل جزیره در آب.....	۷۳
قرارگیری بخشایی از سطح محوطه و بنا در آب (استخر و رودخانه).....	۷۷
هندسه سطح آب و استخر در یک ترکیب کلی با بنا.....	۸۱
آب و حوضچه در سقف بنا به عنوان بخشی از محوطه بنا.....	۸۴
عنصر آب در سطح محوطه و در سطح کل حیاط.....	۸۸
عنصر آب و در سایت و محوطه به شکل ارگانیک.....	۹۲
مسیر حرکتی و کشش در سایت تحت تأثیر مسیر حرکتی آب.....	۹۶
بستر بنا به شکل اسکله در کنار آب یا ساحل طراحی می‌شود.....	۱۰۰
امتداد سطح آب از محوطه به درون بنا و فضای داخلی.....	۱۰۴
هندسه آب در سایت میتواند به عنوان ایده شبیه هندسه پلان باشد.....	۱۰۸
فصل سوم: سقف به عنوان حیاط و محوطه.....	۱۱۱
سطح سقف به عنوان یک فضای قابل استفاده در راستای عملکر بنا به عنوان محوطه.....	۱۱۵
سطح سقف به عنوان یک فضای شهری، فضای عمومی، فضای اجتماعی.....	۱۱۹

۱۲۲	سطح سقف به عنوان محوطه برای کاربریهای عمومی و فرهنگی و نمایشگاهی
۱۲۵	سطح سقف به عنوان یک فضای امنیتی
۱۲۷	سطح سقف به عنوان مسیر حرکتی ارتباطدهنده به سایر نقاط
۱۳۰	بستر و سطح سقف به عنوان فضای سبز و منظره
۱۳۳	فصل چهارم: سایت و محوطه ارگانیک
۱۳۵	بستر سایت و محوطه ارگانیک
۱۴۲	منابع